

Ра

МОНОВАЙЫ СҚОЛАЙЫ газет

№4 (13.04.2019)

Хабæрттæ.

1. Биологийæ Алагыры уыдис конкурс. Нæ ахуырдаутæ дзы райстой дыккаг бынат. Кæй зæгъын æй хъæуы хорз бацæттæ кодтой.

2. Уый фæстæ æрвыст æрцыдысты Дзæуджыхъæумæ «Цъиуты бон» уыдис. Уым дæр та дыккаг бынат скворечниктæ аразынæй бацахстой Хосроты Руслан æмæ Сохъырты Сослан. Семæ æрластой бирæ адджинагтæ, кæцытæ байуæрзтой фæсивæдæн.

3. Ноджы нæм скъолайы райдыдтой ВПРтæ. Уыдзысты 4,5,6 кълæстæн. Хорз, æнæ дыууætæй сæ куыд радтой. Уый сын мæ зæрдæ зæгъы.

Базон-Базон

1. Алкæй туг нуазы, алкæимæ – хыл. Цух нæ никæй уадзы, маргъ уа саби, пыл.

(.....)

2. Сæрд уæлæмæ цæуы, зымæг-та дæлæмæ.

(.....)

3. Уырымæгыл фондзыссæдз хæдоны.

(.....)

4. Нæ уæлхæдзар- гуыдыны æрдæг.

(...)

5. Нæу цыма фыдгæнæг, уыйау йæхи дары. Афтамæй нæ уадзы иунæг карк хæдзары.

(.....)

6. Донæй не свæййы хуылыдз, раст уырыдзыйау йæ фындз. Скæнæм уый пъакуыйæ баз, уый у маргъты мыггаг

(....)

9 къласы ахуырдау Хосроты Русланы аргъау «Хæрæг æмæ бирæгъ»

Æххормаг бирæгъ быдыры фæцæйцыдис. Æртæ боны хæринаджы ад нæ зоны, ныммæллæг ис, йæ къæдзил зæххыл хафы. Уалынмæ ауыдта быдыры астæй хæрæг хизы. Йæ фæстаг тыхтæ æрæмбырд кодта æмæ йæм згъоргæ. Хæрæг йæхицæн хызтис. «Стонг мæлæтæй аирвæзстæн, - ахъуыды кодта бирæгъ, - цы фиуджын хæрæг у!». Бирæгъ батахт хæрæгмæ æмæ дзуры:

- Æгас цу, зынаргъ хæрæг! Тынг æхсызгон мын у дæ уынд!
 - Дзæбæх у. бирæгъ, - загъта хæрæг. – Мæнæн дæр æхсызгон у нæ фембæлд.
 - Ардæм куыд æрбацыдтæ? – бадис кодта бирæгъ.- раздæр дæ а бæсты куы никуы федтон.
 - Æз хъæуæй дæн, - дзуапп радта хæрæг. – рацыдтæн хуымæтæджы æмæ ам фестадтæн. Тынг цыдæр адджын кæрдæг дзы зайы ацы быдыры.
 - Уый хорз у рагацау хæринагыл кæй ахъуыды кодтай. Сыдæй мæлын. Æмæ дæ æнæ дзæгъæл ныхæстæй æз æртæккæ бахæрдзынæн!
 - Цытæ дзурыс , бирæгъ! Ма мæ хæр! – фæтарст хæрæг æмæ фæстæмæ къæхдзæфтæ кæнын райдыдта.
 - Бахæрдзынæн!
 - Нæ хъæуы, курын дæ!
 - Уæдæ хъуамæ мæлгæ акæнон? Æртæ боны хæринаг нæ федтон!
- Хæрæг дыгурон разындис:

- Тæригъæд дын кæнын бирæгъ!

- Уæдæ куыд ваййы. Раст кæныс. Ахæм æххормаг бирæгъы царды фыццаг хатт уыныс.

- Æртæккæ æххормаг дæ, уый уо. Фæлæ мæ куы бахæрай, уæд та ног сæххормаг уыдзынæ, æмæ та дæ рабыр-бабыр кæнын хъæудзæн хæринаг агургæйæ!

- Уымæй дæр раст дæ, бирæгъы цард зын у, - сразы ис бирæгъ.

- Æз зонын æнæхъæн азмæ дын хæринаг куыд ис ссарын!

- Сайыс?! – бадис кодта бирæгъ.-дзургæ рæвдз цалынмæ дæ нæ бахордтон.

- Æрмæст дзургæ нæ, фæлæ ма дæ ласгæ дæр акæндзынæн нæ хъæуы фысты дзуг кæм хизы, уырдаæм. Куы цæ фенис! Уыдонæн сæ дзидза цы адджын у! Нæ фæфæсмон кæндзынæ! Æнæхъæн азы фаг дын уыдзысты!

Бирæгъ йæ былтæ астæрдта. Хæрæгы радзырд йæ зæрдæмæ фæцыдис. Ноджы май æ фæндыди хæрæгыл абадын, цыма æцæг æфсæддон у афтæ.

- Хорз, разы дæн. Алас мæ уыцы дзугмæ. Фæлæ сабыргай, æррайы тахт ма кæн. Нæ уарзын куы фæтилы, уæд.

- Цытæ дзурыс бирæгъ! Цыма бумбулитыл бадыс афтæ цæудзынæн хъавгæ.

Бирæгъ хæрæгыл абадтис, хæрæджы хъустæ рцахста, цæмæй цæ разил базил кæна цæугæ цæуын. Хæрæг сабыргай цæуы, дурты иварс ацæуы, дзыхъхъытæ дæр афтæ æмæ хатгай афæрсы бирæгъы:

- Куыд дæ, бирæгъ? Æвзæр цæуын, исты дæ хъыгдары?

- Ницы хъыгдары! – дзуапп радты бирæгъ. – кæс æмæ дарддæр дæр афтæ цу. Кæнауæд рамæсты уыдзынæн.

- Хорз , хорз , бирæгъ, ма мæсты кæн...

Бирæгъ бады хæрæгыл, дæлæмæ æркæсы хатгай, кæнæ куы иу хъус раивазы, куы иннæ. Уый федта адæм бæхтыл куыд фæцæуынц. Хæрæг та фæзылдта фæндагæй æмæ лидзгæ хъæумæ.

- Цыдæр æрæгмæ цæуæм, хæрæг – схъуыр-хъуыр кодта бирæгъ. – мæ бон нал у. Хæрын мæм цæуы!

- Иу гыццыл ма æмæ уым стæм! – загъта хæрæг. – мæ бон у рæвдздæр тæхын!

Æмæ йæ лыгъд хъæумæ фæтынгдæр кодта.

Фыццаг хæдзæрттæм нæма бахæццæ афтæ куыдзтæ рæйын райдыдтой, хæдзæрттæй адæм ралыгъдысты. Хæрæг уынгты фæтæхы, уасы!

- Бирæгъ, бирæгъ! – хъæр кæнынц адæм. – Ахсут æй!

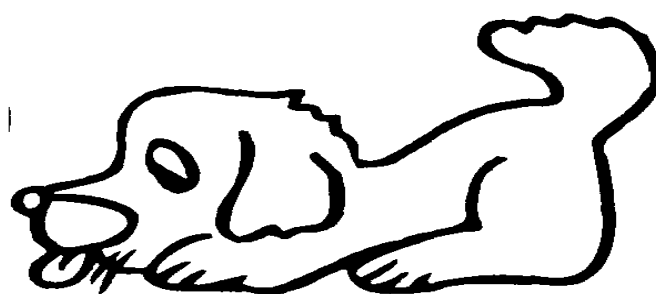
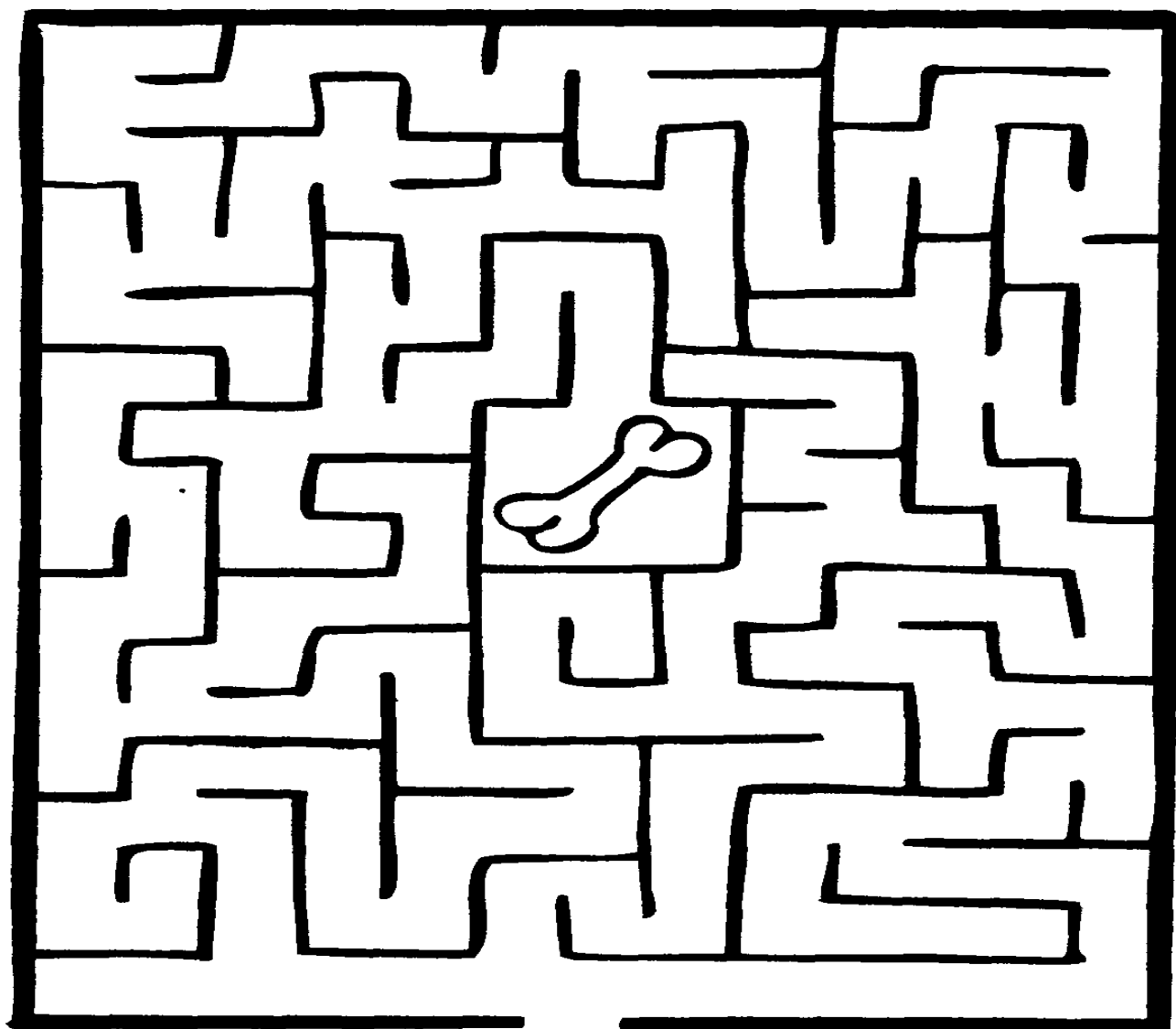
Адæм, чи бел райста , чи сагой.

- Ахсут æй! – хъæр кæнынц. – Мæнæ ис тугдзых! Цас фыстæ нæ фæдафта, ныр та хæрæгыл сæвæрдта йæ цæст!

Фæтарст бирæгъ, æргæпп кодта æмæ лидзгæ хъæуæй дард. Пыхсыты ныббырыд хъæды æмæ хъуыды кæны: « Мæхиуæттæ иууылдæр уæздантæ уыдысты. Мæ фыды фыд уæздан, хæрджытыл нæ цыдис. Æнæхъæн цард фистæгæй цыд æмæ йæ фаг кодта. Мæ фыд дæр афтæ, цæмæй хæрæгыл ацæуа, уый йын бæллиц уыдис. Æз та мæхицæ схъал дæн, хæрæгыл сбадтæн, мæхицæй цыдæр арæзтон. Мæхи тыххæй фæцæй мардтæн. Мæхи аххос. Иннæ хатт æй зондзынæн. Никуыуал сбатдзынæн хæрæгыл!...»

Къæбылайæн баххуыс кæн стæгмæ бахæццæ кæнын:

Нæ адрес: зæрватыккдон, 13 хæдзар. Редактор: Кæркуысты Динæ.

Нæ электронный почта: alramonovo@mail.ru

